

Na osnovu člana 46. Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09, u daljem tekstu: Zakon), odredbi Pravilnika o sadržaju prospekta i skraćenog prospekta dobrovoljnih penzijskih fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 76/09) i člana 25. Statuta Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka, Upravni odbor Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka, dana 10.04.2019. godine, razmatrao je

## **PROSPEKT EVROPSKOG DOBROVOLJNOG PENZIJSKOG FONDA**

### **OSNOVNI PODACI**

Naziv Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom:

Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo).

Naziv dobrovoljnog penzijskog fonda: Evropski dobrovoljni penzijski fond (u daljem tekstu: Fond)

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju saglasnosti na prospekt: broj:05-565-1/19 od 08.04.2019. godine.

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju dozvole za organizovanje i upravljanje fondom: broj 05-564-1/17 od 29.09.2017. godine.

Fond jeste fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravnog lica i ne podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit pravnih lica, kao ni poreza na dodatu vrijednost. Ostvareni prihodi od investiranja u cjelosti se pripisuju članovima Fonda. Članstvo u Fondu je na bazi dobrovoljnosti, postoji potpuna sloboda u izboru fonda, kao i u njegovom napuštanju. Moguće je i članstvo u više dobrovoljnih penzijskih fondova.

### **PODACI O VISINI NAKNADA I TROŠKOVA**

U skladu sa Pravilnikom o naknadama, Društvo ima pravo na sledeće naknade:

1. Naknade za usluge Društva :
  - a. Naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa (ulazna naknada)
  - b. Naknada za upravljanje Fondom
2. Naknada za prenos računa člana Fonda

Naknade iz ovog člana obračunavaju se do pete decimale.

Naknade, odnosno visinu naknada i troškova člana Fonda, Društvo obračunava i naplaćuje prema sledećim tarifnim stavovima:

<b>Tarifni stav</b>	<b>Opis</b>	<b>Visina tarifnog stava</b>
1.	Naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa (ulazna naknada)	najviše do 1,9% od vrijednosti svake pojedinačne izvršene uplate
2.	Naknada za upravljanje Fondom koja pripada Društvu	2% godišnje od neto vrijednosti imovine Fonda
3.	Naknada za prenos računa člana Fonda na dobrovoljni penzijski fond koji organizuje i kojim upravlja drugo društvo za upravljanje	prema stvarnim troškovima prenosa, ali ne više od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske
4.	Prenos računa člana Fonda iz jednog u drugi fond kojim upravlja isto društvo za upravljanje	bez naknade
5.	Naknada za izlazak iz Fonda (u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje pravna raspolaganje i povlačenje akumulisanih sredstava u slučaju vanrednih troškova liječenja ili trajne nesposobnosti za rad, Službeni glasnik Republike Srpske 66/17)	bez naknade
6.	Naknada troškova u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrednosti i kastodi usluga	prema stvarnim troškovima
7.	Naknada troškova po zahtjevu člana Fonda u vezi dostavljanja obavještenja predviđenih Zakonom	prema stvarnim troškovima

Upravni odbor Društva može donijeti odluku o promjeni naknada za vrijeme trajanja članstva u Fondu. Takve izmjene i dopune Društvo dostavlja Agenciji za osiguranje Republike Srpske i svim članovima Fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se te izmjene i dopune odnose, preko svoje internet prezentacije, najmanje 60 dana prije početka njihove primjene.

### **OSTVARENI NETO PRINOS FONDA U SKLADU SA ČLANOM 56. ZAKONA I PROPISIMA AGENCIJE ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE**

Društvo je dužno da objavljuje prinos Fonda četiri puta godišnje, na kraju svakog kvartala.

Prinos se obračunava kao neto prinos, odnosno nakon odbitka naknada i troškova i obračunava se za posljednjih 12 mjeseci do dana objavljivanja, odnosno kumulativno za period od pet godina i od početka poslovanja (30.11.2017. godine) i izražava se kao prinos na godišnjem nivou.

Prinos ostvaren u toku 2018. godine (posljednjih 12 meseci do dana objavljivanja) iznosi 3,77661%.

Prinos od početka poslovanja (30.11.2017. godine) iznosi 0,33033%.

### **MINIMALNI GARANTOVANI PRINOS FONDA**

Svakom članu fonda, Društvo za upravljanje garantuje iznos od 50% svih neto izvršenih uplata (uplata u Fond umanjene za ulaznu proviziju). Uz taj iznos, Društvo za upravljanje garantuje da će isti biti uvećan za garantovani godišnji prinos koji iznosi 0,10%. Iznos garantovanih sredstava na individualnom računu člana Fonda će zavisi od dužine perioda ulaganja u Fond, visine uplata, kao i broja uplata i broja isplata iz Fonda.

Iznos garantovanih sredstava za svakog člana Fonda se utvrđuje svake godine na dan 31.12. u svrhu finansijskog izvještavanja Društva za upravljanje i u trenutku podnošenja zahtjeva za raspolaganje i povlačenje sredstava člana Fonda.

Član fonda preuzima rizik ulaganja iznad garantovanog godišnjeg prinosa obračunatog na prethodno navedeni način.

### **INVESTICIONA POLITIKA, RIZICI I PRAVILA UPRAVLJANJA RIZICIMA**

Investiciona strategija i politika definiše proces upravljanja imovinom i kao takva garantuje članovima Fonda da se njihovim sredstvima upravlja na profesionalan način u skladu sa investicionim ciljem i jasno definisanim nivoom rizičnosti ulaganja.

Investiciona strategija i politika Fonda utvrđuje se u skladu sa regulatornim okvirom definisanim zakonom i podzakonskim aktima.

Sredstva Fonda, umanjena za obaveze vlasništvo su članova Fonda, srazmjerno njihovim udjelima u sredstvima Fonda. Sredstva Fonda su odvojena od sredstava Društva i obavezno se vode na odvojenom računu u kstodi banci.

Sredstva Fonda ne mogu biti predmet naplate, kaucije, hipoteke i ne mogu da se uključe u likvidaciju ili stečajnu masu Društva, kstodi banke ili drugih lica, niti mogu da se koriste za izmirenje obaveza članova Fonda i drugih lica prema trećim licima.

Pravo glasa na osnovu akcija u vlasništvu Fonda ima Društvo koje organizuje i upravlja ovim Fondom.

### **Profil Fonda, investicioni cilj i načela investiranja**

Fond je namjenjen svim licima koja žele da dugoročnom štednjom ostvare stabilnu stopu prinosa, uz prihvatanje nižeg stepena rizika ulaganja, i obezbijede uvećanje prihoda u trećem dobu. U skladu sa navedenim, imovina Fonda se pretežno ulaže u dugoročne dužničke instrumente ulaganja, sa stabilnim prinosom i manjim nivoom rizičnosti i to dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH, dužničke hartije od vrijednosti sa minimalnim kreditnim rejtingom koji je preporučljiv za investiranje („Investment grade credit rating“) a koji utvrđuju agencije za procjenu boniteta Standard and Poor’s, Fitch IBCA, Thompson Bank Watch ili Moody’s.

Sredstva Fonda investiraju se u cilju ostvarivanja prihoda za članove Fonda. Pri tome se moraju uzeti u obzir sledeća načela:

**1. načelo sigurnosti imovine Fonda** - u strukturi imovine će se dominantno nalaziti dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH, dužničke hartije od vrijednosti sa kreditnim rejtingom koji je preporučljiv za investiranje („Investment grade credit rating“) a koji utvrđuju agencije za procjenu boniteta Standard and Poor’s, Fitch IBCA, Thompson Bank Watch ili Moody’s.

**2. načelo diversifikacije portfelja** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje se razlikuju prema vrsti i emitentima, kao i prema drugim obilježjima,

**3. načelo likvidnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni i

**4. načelo profitabilnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje, uz uvažavanje prethodno navedenih načela, donose potencijalno najveći prinos.

Društvo je posvećeno okolišnoj i društvenoj održivosti kroz stalnu usaglašenost sa nacionalnim ekološkim i socijalnim zakonodavstvom, koji uključuje poštovanje ljudskih resursa i propisa o zdravlju i zaštiti na radu; kroz usaglašenost sa zahtevima Okolišne i društvene politike EBRD-a (2014)<sup>1</sup>, posebno provedbenim Zahtjevima: PZ 2 – Radna snaga i uvjeti rada, PZ 4 – Zdravlje i zaštita na radu i PZ 9 – Finansijski posrednici i obezbjeđivanjem izgradnje investicionog portfolia Fonda poštujući:

1. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod aktivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Active Equity Investment<sup>2</sup>),

2. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod pasivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Pasive Equity Investment<sup>3</sup>).

U okviru projekta osnivanja i poslovanja definisan je Plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja (Environmental and social management plan -ESAP) koji uzima u obzir rezultate procjene životne sredine i društvene procjene, kao i rezultate konsultacija sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD). Akcioni plan (ESAP) sadrži mjere ublažavanja i poboljšanja učinka, kao i aktivnosti koje se tiču utvrđenih društvenih i pitanja vezanih za zaštitu životne sredine.

Sve transakcije Društva i Fonda se vrše u skladu sa Eliminacionom listom okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a<sup>4</sup>. Za svaku transakciju se determiniše nivo rizika zaštite životne sredine i socijalnog rizika (visok/srednji/nizak) i definiše da li su potrebne dalje aktivnosti.

Fond karakteriše investiciona strategija i politika sa akcentom ulaganja u najsigurnije državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti, kao i pasivan način upravljanja portfeljom Fonda, u skladu sa definisanim principima investiranja i tržišnim okolnostima.

U cilju efikasnijeg praćenja i mjerenja rezultata Fonda, kao i formiranja jasnih očekivanja klijenata/članova Fonda o planiranoj strukturi ulaganja imovine Fonda, Društvo definiše referentni prinos (benčmark). Društvo ima za cilj da godišnje ostvari bolje rezultate, odnosno više stope prinosa u odnosu na definisan benčmark.

Investicioni cilj Fonda je realizacija kontinuiranog i stabilnog prinosa od dužničkih instrumenata u portfelju, uvećanog za dugoročne kapitalne dobitke od ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti. Investicioni horizont ulaganja Fonda je orjentisan na dugi rok.

Uspješnost investiranja sredstava Fonda mjeri se u odnosu na stopu inflacije u Bosni i Hercegovini, kao referentni prinos.

Investicioni cilj Fonda je da svake poslovne godine ostvari realan prinos, odnosno prinos koji je iznad godišnje stope inflacije, nakon troškova koji se naplaćuju iz imovine Fonda. Inflacija se izračunava putem indeksa potrošačkih cijena, a zvanične podatke o inflaciji objavljuje nadležni zavod za statistiku.

<sup>1</sup> <http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

<sup>2</sup> <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

<sup>3</sup> <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

<sup>4</sup> Eliminaciona lista okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a je Dodatak 1. Okolišne i društvene politike EBRD-a (2014) (E&S Exclusion list is Appendix 1 to the EBRD’s Environmental and Social Policy 2014: <http://www.ebrd.com/environmental-and-social-policy.html>)

## Odgovornost i način donošenja investicionih odluka

Investicionu strategiju i politiku, kao i njene izmjene i dopune, usvaja Upravni odbor Društva.

Izvršni odbor Društva provodi Investicionu strategiju i politiku koja je usvojena od strane Upravnog odbora.

Izvršni odbor može da usvoji limite po kojima investicioni menadžer može da odlučuje samostalno. Limiti se određuju u odnosu na vrste investicija i njihov obim.

Za svaku investiciju, investicioni menadžer priprema i prijedlog za investiranje koji potvrđuje Izvršni odbor Društva. Odluke u koji investicioni instrument će se uložiti imovina Fonda se donose u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima, Prospektom i Investicionom strategijom i politikom Fonda. Investicioni menadžer predlaže i sprovodi odluke o ulaganju imovine Fonda u određene investicione instrumente.

Društvo donosi Investicionu strategiju i politiku i vrši njenu reviziju najmanje jednom u dvije godine.

## Strateška alokacija ulaganja imovine Fonda

Društvo definiše investicioni profil Fonda koji odgovara umjereno konzervativnoj politici investiranja koju sprovodi. Uzimajući u obzir da je cilj investiranja postizanje dugoročno stabilne stope prinosa koja odgovara manjem stepenu tolerancije ka riziku, imovina Fonda se pretežno ulaže u državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti.

Zbog nerazvijenosti domaćeg tržišta kapitala (nerazvijen segment tržišta korporativnih, hipotekarnih i municipalnih obveznica, mali broj kvalitetnih akcija na listingu domaćih Berzi, izrazita nelikvidnost tržišta kapitala), nije moguće postići kvalitetnu disperziju rizika ulaganjem imovine Fonda u veliki broj različitih vrsta domaćih hartija od vrijednosti. Umanjenje rizika se postiže tako što se imovina Fonda ulaže pretežno u niskorizične dužničke državne, ili sa njima izjednačene, hartije od vrijednosti, kao što su obveznice i trezorski zapisi.

Učešće rizične komponente u imovini Fonda, koju čine vlasnički instrumenti je značajno manje od propisanog ograničenja i zavisi od dinamike daljeg razvoja domaćeg tržišta kapitala. Kako bi se smanjila koncentracija ulaganja na pojedinačna tržišta i emitente, investiraće se u inostranstvo do maksimalno dozvoljenog ulaganja u skladu sa zakonom, te će koristiti mogućnost ulaganja u udjele otvorenih investicionih fondova registrovanih u zemljama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e.

Društvo ulaže imovinu Fonda na način da struktura portfelja teži definisanim ciljevima strateške alokacije. Strateška investiciona alokacija podrazumijeva da prosječan odnos između investicionih instrumenata koji nose odgovarajući kamatni prinos i vlasničkih udjela u strukturi portfelja bude 90% prema 10%. Društvo neće ulagati imovinu Fonda u nekretnine.

U sklopu navedene alokacije ulaganje u inostranstvo može biti maksimalno 40% od imovine Fonda, te će se zbog disperzije rizika, kako imovina Fonda bude rasla, nastojati da se u inostranstvo ulaže imovina u skladu sa zakonodavskim ograničenjima (dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; Akcije inostranih emitenata koji imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; udjele u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e. ).

U narednoj tabeli su prikazani dugoročni investicioni ciljevi i strateški rasponi za pojedine instrumente, procentualno u odnosu na ukupnu imovinu Fonda:

	KLASA INVESTICIJA	CILJANO UČEŠĆE	MIN	MAX
1.	Dužničke hartije od vrijednosti (dugoročne i kratkoročne)	75%	60%	100%
2.	Vlasničke hartije od vrijednosti i udjeli u investicionim fondovima	10 %	0%	30%
3.	Depoziti	15 %	0%	20%
4.	Ostalo	0%	0%	10%

5.	<b>UKUPNO</b>	<b>100%</b>	-	-
----	---------------	-------------	---	---

### **Rebalansiranje i način izmjene investicione strategije i politike**

Imovina Fonda se ulaže u skladu sa navedenom strateškom alokacijom ulaganja.

Društvo može da donese odluku o taktičkoj alokaciji koja će u izvjesnoj mjeri odstupiti od ciljane strateške strukture.

U cilju očuvanja imovine Fonda i ostvarivanja optimalnog prinosa, taktičkom alokacijom je moguće povećanje udjela portfelja vlasničkih instrumenata do maksimalnog iznosa od 30% ukupne imovine Fonda, odnosno povećanje portfelja hartija od vrednosti koje nose odgovarajući kamatni prinos do maksimalnog iznosa od 100% ukupne imovine Fonda.

Društvo će se pridržavati ciljane strukture Fonda u propisanim limitima između minimalnih i maksimalnih u zavisnosti od tržišnih oscilacija.

Investicioni menadžer Društva predlaže promjenu Investicione strategije i politike Izvršnom odboru i Upravnom odboru Društva.

Samostalno ili na prijedlog Izvršnog odbora, Upravni odbor može da izmjeni Investicionu strategiju i politiku. O izmjenama, Društvo mora, u skladu s važećim zakonodavstvom, da obavijesti odgovarajuće organe nadzora i osiguranike.

Najmanje jednom u dvije godine, Društvo vrši reviziju Investicione strategije i politike, kao i prilikom svake značajne promjene uslova investiranja.

O promjenama Investicione strategije i politike, Društvo obavještava članove Fonda objavljivanjem izmjenjenog teksta prospekta i skraćenog prospekta Fonda. Izmjenjenu Investicionu strategiju i politiku Društvo objavljuje na svojoj internet stranici najkasnije 30 dana prije početka njene primjene.

### **Metode mjerenja investicionih rizika i proces upravljanja rizicima**

Društvo sprovodi umjereno konzervativnu investicionu politiku koja prihvata nizak nivo tolerancije ka riziku. Najvažniji kriterijum prilikom donošenja odluka o ulaganju je sigurnost određene investicije, a zatim i potencijalni prinos.

Iako se rizik ne može u potpunosti izbjeći, kvalitetnim postupcima upravljanja rizikom moguće ga je svesti na najmanju moguću mjeru.

Prilikom upravljanja rizicima, u skladu sa Pravilnikom o upravljanju rizicima, naročito će se posvetiti pažnja upravljanju sljedećim vrstama rizika:

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:

- rizik kamatne stope, koji predstavlja rizik promjene nivoa kamatnih stopa,
- cjenovni rizik, koji je rizik promjene cijene hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosno (osnovnog) instrumenta,
- devizni rizik, koji je rizik promjene deviznog kursa.

Upravljanje tržišnim rizicima vršiće se kroz sprovođenje Investicione politike i poštovanje načela investiranja Fonda.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Fonda prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika, a odnosi se na izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, grupu izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i instrumenti kreditne zaštite, uključujući i indirektnu izloženost prema pružaocu kreditne zaštite.

Rizikom koncentracije će se upravljati na način da se imovina Fonda ulaže u različite klase aktive (novac, depoziti, obveznice, akcije i drugi finansijski instrumenti) i u hartije od vrijednosti različitih emitenata. Kreditni rizik predstavlja vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Fondu, kao i usljed gubitka vrijednosti instrumenta u koji je uložena imovina Fonda uzrokovanog smanjenjem kreditnog rejtinga.

Upravljanje kreditnim rizicima vršiće se kroz ulaganje Fonda u skladu sa konzervativnom politikom ulaganja u skladu sa investicionom politikom i Zakonom prije svega dužničke hartije od vrijednosti čiji emitenti imaju visok bonitet, dobru reputaciju i poslovnu praksu.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog nesposobnosti Fonda da ispunjava svoje dospjele obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva ili povlačenja postojećih izvora finansiranja.

Rizikom likvidnosti će se upravljati kontinuiranim usklađivanjem dospjeća pojedinih pozicija aktive i pasive.

Rizik usklađenosti aktive i obaveza je je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog neusklađenosti dospjeća aktive sa dospjećem obaveza.

Rizikom usklađenosti aktive i obaveza će se upravljati na način da se konstantno prate i usklađuju prilivi i odlivi fonda. Usklađenost aktive i obaveza Fonda će se pratiti i kroz duraciju aktive i pasive.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda i Društva zbog propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Operativnim rizikom će se upravljati donošenjem i poštovanjem internih akata, pravila i procedura u Društvu kako bi se greške, propusti, zloupotrebe zaposlenih i drugih lica svele na što manju mjeru.

Rizik eksternalizacije nastaje kada Društvo ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje određenih aktivnosti koje bi inače samo obavljalo te se kao takav i ne kvantifikuje zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike (operativni, strateški, reputacioni, pravni, itd.) koji bi mogli imati štetni učinak na finansijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Društva i fonda.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usled loših poslovnih odluka, neodgovarajućeg sprovođenja tih odluka ili nedostatka sagledavanja promena u finansijskom sistemu, odnosno nepostojanja dugoročne razvojne komponente u upravljačkom i rukovodećem timu Društva.

Upravljanje strateškim rizicima će se odvijati kroz donošenje ključnih odluka na najvišem upravljačkom nivou u okviru procesa strateškog planiranja, praćenja i evaluacije provođenja usvojenih planova.

Pravni i regulatorni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Fonda, te internim aktima Društva, kao i zbog promjena u zakonima i propisima koji mogu materijalno utjecati na poslovanje Društva i Fonda.

Pravnim i regulatornim rizikom će se upravljati na način da Društvo prati usklađenost poslovanja sa regulativom. Društvo će proaktivno djelovati prema nadležnim instucijama u smislu predlaganja izmjena zakonske regulative.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapita Fonda zbog gubitka povjerenja u integritet Fonda do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Fonda ili aktivnostima članova organa Društva, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.

Reputacijski rizik će se minimizirati redovnim istupima u javnosti radi pozitivne prezentacije i odbrane stavova, objelodanjivanjem informacija o poslovanju Fonda čime se postiže transparentnost na više načina.

Nakon što su rizici identifikovani potrebno ih je procijeniti kako bi se rangirali, utvrdili prioriteti i pružile informacije za donošenje odluka.

Rizici se procjenjuju na osnovu posljedica i vjerovatnoće.

Procjena posljedica rizika obuhvata procjenu značajnosti posljedica ako se rizik ostvari.

Procjena vjerovatnoće rizika obuhvata procjenjuju relativne vjerovatnoće da se rizik ostvari.

Procjena ukupne izloženosti riziku proizlazi iz procjene posljedice i vjerovatnoće rizika.

Prilikom procjene razlikuju se dva nivoa rizika:

- Inherentni nivo rizika - nivo rizika ne uzimajući u obzir uspostavljene kontrole. Na ovom nivou ne postoji kontrola i faktori koji ublažavaju rizik ili se u posmatranju ne uzimaju u obzir uspostavljene kontrole.
- Rezidualni nivo rizika - nivo rizika poslije postupanja po rizicima, kada se uzimaju u obzir postojeće kontrole koje ublažavaju rizik.

Registar rizika sadrži sve rizike kojima je fond izložen sa inherentnim i rezidualnim nivoom rizika, kao i mjerama koje su preduzete za upravljanje rizicima.

Registar rizika razmatra se i ažurira po potrebi, a najmanje jednom godišnje radi provjere preduzimanja planiranih mjera za ublažavanje rizika i provjere jesu li mjere postigle očekivane rezultate.

## PORESKI TRETMAN ČLANOVA FONDA

Shodno Zakonu o porez na dohodak („Službeni glasnik RS“, broj: 60/15, 5/16, 66/18), Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik RS“, broj: 66/18), i Zakonu o doprinosima („Službeni glasnik RS“, broj: 114/17), doprinosi se ne plaćaju na prihode od penzijskog doprinosa do 1.200 KM godišnje isplaćene obvezniku doprinosa od uplatioca doprinosa u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi u Republici Srpskoj. Takođe postoji pravo na odbitak od poreske osnovice, za iznos uplaćenog penzijskog doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje do 1.200 KM godišnje, koji član Fonda ostvaruje putem poreske kartice na mjesečnom nivou prilikom uplate akontacije poreza na dohodak.

Društvo ne snosi odgovornost ukoliko dođe do promjene važeće regulative koja reguliše ovu oblast, ali ima obavezu blagovremeno i na primjeren način obavijesti članove Fonda o takvoj eventualnoj promjeni.

### Primjer uplate penzijskih doprinosa u Fond

U tabeli koja slijedi prikazana su tri primjera:

1. primjer – kada samo poslodavac uplaćuje doprinos u Fond - NA SVOJ TERET ne smanjujući platu radniku,
2. primjer - kada samo radnik uplaćuje doprinos u Fond na svoj teret smanjujući bruto platu (i dio neto plate), i
3. primjer - (kombinacija) kada poslodavac uplaćuje doprinos u Fond - NA SVOJ TERET ne smanjujući platu radniku i istovremeno radnik uplaćuje doprinos smanjujući svoju bruto platu (i dio neto plate).

Elementi obračuna	Način uplate doprinosa		
	1.Poslodavac	2.Radnik	3.Kombinovano
Osnovna plata prije zaključenja penzijskog plana	1.088,89	1.088,89	1.088,89
<b>Uplata poslodavca u DPF</b>	<b>100</b>	<b>0</b>	<b>50.00</b>
Osnovna plata nakon zaključenja penzijskog plana	1,200.00	1.000,00	1,050.00
Bruto plata radnika prije uplate u DPF	1,625.21	1,625.21	1,625.21
Bruto plata (nova) nakon uplate u DPF	1,741.79	1,525.21	1,683.50
<b>Izdvajanje radnika od bruto plate u DPF</b>	<b>0</b>	<b>100.00</b>	<b>50.00</b>
Ukupna uplata u DPF	<b>100.00</b>	<b>100.00</b>	<b>100.00</b>
Bruto plata-osnovica za obračun doprinosa	<b>1,641.79</b>	<b>1,525.21</b>	<b>1,583.50</b>
Doprinosi za PIO	303.73	282.16	292.95
Doprinosi za zdravstvenu zaštitu	197.01	183.02	190.02
Doprinosi za dječiju zaštitu	27.91	25.93	26.92
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	13.13	12.20	12.67
<b>Ukupni doprinosi</b>	<b>541.79</b>	<b>503.32</b>	<b>522.55</b>
Osnovna plata prije oporezivanja	1,200.00	1,121.89	1,160.94
Lični odbitak-umanjenje poreske osnovice	500.00	500.00	500.00
Osnovica za obračun poreza na dohodak	700.00	621.89	660.94
Porez na dohodak	70.00	62.19	66.09

<b>Plata za isplatu radniku na tekući račun</b>	<b>1,030.00</b>	<b>959.70</b>	<b>994.85</b>
Umanjenje isplate za radnika	0	70.30	35.15
Dodatni trošak poslodavca zbog uplate u DPF	116.58	0	58.29
<i>Povrat poreza na osnovu poreske kartice*</i>	<i>10.00</i>	<i>10.00</i>	<i>10.00</i>
Umanjenje isplate radniku nakon povrata poreza	+10,00	60,30	25,15

\* Radnik ima pravo na povrat poreza na **iznos uplaćenog doprinosa** u Fond na osnovu poreske kartice (član 17. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava na oslobođanje i umanjeње poreske osnovice poreza na dohodak, Službeni glasnik RS, broj 68/18), bez obzira da li je on sam uplatio ili je poslodavac to za njega učinio (u navedenom primjeru, radnik ima pravo na dodatnih 10,00 KM po tom osnovu, čime će efekat na smanjenje neto plate biti još manji kada radnik uplaćuje smanjujući svoju bruto platu).

Iz primjera 1. se može vidjeti da je **poslodavac** za zaposlenog uplatio iznos od 100,00 KM u Fond, ne smanjujući neto platu radnika. Dodatni trošak poslodavca po osnovu uplate iznosi 116,58 KM, a radnik ima pravo na dodatnih 10,00 KM povrata po osnovu poreske kartice.

U 2. primjeru, poslodavac je dogovorio sa radnikom da će u njegovo ime uplaćivati doprinos u Fond u iznosu od 100,00 KM mjesečno, na način da se ne mijenja izdatak poslodavca zbog uplate penzijskog doprinosa u Fond. U ovom primjeru, dohodak od ličnih primanja je veći za 29,70 KM, a neto plata radnika je manja za 70,30 KM zbog uplate 100,00 KM u Fond, ali ne za i 100,00 KM koliko je uplaćeno, zbog uticaja uplate u Fond na smanjenje poreske osnovice za obavezne doprinose. Ukoliko radnik traži poresku karticu, u ovom primjeru, imao bi pravo na povrat poreza u iznosu od 10,00 KM, pa bi isplata radniku bila uvećana za ovaj iznos, što bi rezultiralo ukupnim umanjeњem isplate radniku od 60,30 KM.

Treći primjer predstavlja kombinaciju prethodna dva slučaja. Poslodavac je zaključio ugovor o organizovanju penzijskog plana, na osnovu kojeg radnik potpisuje pristupnu izjavu. Poslodavac se obavezuje da će, u ime radnika, uplaćivati doprinos u Fondu iznosu od 100,00 KM mjesečno, na način da iznos od 50,00 KM penzijskog doprinosa (u ovom slučaju, ukupan izdatak poslodavca je 58,29 KM), dok preostalih 50,00 KM ne mijenja izdatak poslodavca zbog uplate penzijskog doprinosa u Fond. Kao i u prethodnom slučaju, ukoliko radnik traži poresku karticu, imao bi pravo na povrat poreza u iznosu od 10,00 KM, pa bi isplata radniku bila uvećana za 10,00 KM po tom osnovu.

Pored navedenih kombinacija uplate doprinosa u Fond, nakon iskorišćenja poreskih olakšica – mjesečnih uplata do 100,00 KM, zaposleni (fizičko lice) može sam, iz svog (neto) dohotka, uplaćivati penzijski doprinos u Fond. U tom slučaju, na njegovom individualnom računu u dobrovoljnom penzijskom fondu će biti evidentirano tačno koliko je i uplatio, bez bilo kakvih „pripadajućih“ doprinosa. To znači, ako uplati iznos od 50,00 KM toliko će biti pripisano na njegovom računu, jedina olakšica u tom slučaju je što ima pravo na povrat poreza od 5,00 KM.

*U slučaju da član Fonda koristi mogućnost umanjeња poreske osnovice poreza na dohodak za izvršene uplate penzijskog doprinosa u Fond do 1.200 KM godišnje, u skladu sa članom članom 8. stav 3. alineja 1. Zakonu o porez na dohodak („Službeni glasnik RS“, broj: 60/15 i 66/18), postoji obaveza plaćanja poreza na dohodak na penzije koje će fizička lica ostvariti po osnovu uplata u Fond prilikom isplate akumuliranih sredstava iz Fonda. Ukoliko je član Fonda iskoristio odbitak – umanjeње poreske osnovice, prilikom isplate akumuliranih sredstava je dužan taj iznos umanjeњog poreza vratiti i uplatiti na propisane uplatne račune za porez na dohodak.*

## **ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA ČLANOVA FONDA**

Društvo obezbjeđuje zaštitu ličnih podataka članova Fonda u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu ličnih podataka.

U skladu sa Pravilima poslovanja, Društvo u okviru jedinstvenog informacionog sistema otvara i vodi individualne račune članova fonda koji sadrže podatke o članu fonda, obvezniku uplate, uplatama doprinosa, prenijetim sredstvima iz drugog fonda, naknadama, isplatama sa računa, vrijednosti investicione jedinice i druge zakonom propisane podatke. Podaci koji se odnose na članove fonda su



odgovarajuće zaštićeni od zloupotreba, uništenja, gubitka, neovlašćenih promjena ili pristupa. Društvo je preduzelo tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite podataka, u skladu sa utvrđenim standardima i postupcima, a koje su potrebne da bi se podaci sačuvali od gubitka, uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, objavljivanja i svake druge zloupotrebe. Društvo je utvrdilo obavezu lica koja su zaposlena na obradi da čuvaju tajnost podataka. Informacioni sistem Društva je koncipiran da pruža adekvatnu zaštitu i obezbeđenje podataka o članovima fonda i to kroz provjeru identiteta osobe koja može pristupiti podacima, zatim autorizaciju kojom se definišu korisnici za pristup podacima i njihova pristupna prava u pogledu rukovanja podacima i praćenje, odnosno mogućnost naknadnog utvrđivanja kada su pojedini podaci bili korišćeni ili drugačije obrađeni i od strane koga. Informacioni sistem omogućava članu fonda, putem jedinstvenog korisničkog imena i šifre, neprekidan on-line pristup isključivo svom individualnom računom. Ovi podaci su dostupni u samo za čitanje, čime je onemogućena bilo kakva neovlašćena promjena podataka.

Potpisivanjem pristupne izjave ili ugovora o individualnom članstvu član Fonda daje saglasnost da se njegovi lični podaci obrađuju od strane Društva, kao i da se njegovi lični podaci sadržani u zbirci ličnih podataka (Evidencija o članovima Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda) mogu proslijediti trećim licima u ili van Bosne i Hercegovine radi pružanja servisa i podrške meni kao članu fonda putem web aplikacije (uvid u stanje na individualnom računom člana fonda). Važeća zbirka ličnih podataka je objavljena na web stranici Agencije za zaštitu ličnih podataka.

#### **POSLOVNO IME I SJEDIŠTE REVIZORA KOJI VRŠI EKSTERNU REVIZIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA FONDA I KVALIFIKACIJA MIŠLJENJA REVIZORA ZA POSLJEDNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ FONDA**

Nezavisni revizor finansijskih izvještaja Fonda za 2018. godinu je Deloitte d.o.o. Banja Luka. Isti je dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Fonda za 2018. godinu, te će revizorski Izvještaj u cjelini biti dostupan na internet stranici Društva za upravljanje.

## IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

### Članovima Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, Banja Luka i akcionarima Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka

#### *Mišljenje*

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 27) Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu "Fond"), koji obuhvataju bilans stanja investicionog fonda na dan 31. decembra 2018. godine, i odgovarajući bilans uspjeha investicionog fonda, izvještaj o promjenama neto imovine investicionog fonda i bilans tokova gotovine investicionog fonda za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda na dan 31. decembra 2018. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

#### *Osnove za mišljenje*

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Fond u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

#### *Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje*

Rukovodstvo Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo"), koje upravlja Fondom, je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za one interne kontrole za koje rukovodstvo odredi da su neophodne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Fonda da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo ili namjerava da likvidira Fond ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Fonda.

#### *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

(nastavlja se)

## IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Članovima Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, Banja Luka i akcionarima Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (nastavak)

### Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Fonda.
- Vršimo ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Fonda da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana objelodanivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu da posljedicu da imaju da Fond prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je gospodin Mirko Ilić, Ovlašćeni revizor.

Banja Luka, 15. mart 2019. godine



Mirko Ilić  
Partner  
Ovlašćeni revizor



**VRIJEDNOST IMOVINE I OBRAČUNSKE JEDINICE FONDA NA DAN IZDAVANJA PROSPEKTA**

Vrijednost imovine Fonda na dan 31.12.2018. godine je iznosila 302.155,04KM.

Vrijednost obračunske jedinice na dan 31.12.2018. godine je iznosila 10,03600 KM.

**STRUKTURA IMOVINE FONDA NA DAN IZDAVANJA PROSPEKTA**

Na 31.12.2018, godine Fond je imao sledeću stukturu imovine:

<b>Vrsta imovine</b>	<b>Iznos u KM</b>	<b>% aktive</b>
Račun kod KASTODI banke - domaća valuta	34.630,64	11,46%
Ulaganja u obične akcije - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	8.021,12	2,65%
Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	217.993,51	72,15%
Dugoročni depoziti kod domaćih banaka	30.000,00	9,93%
Kratkoročni depoziti kod domaćih banaka	10.000,00	3,31%
Potraživanja po osnovu kamata	15,25	0,01%
Potraživanja po osnovu dividendi	443,92	0,15%
AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice	1.050,60	0,35%
<b>Ukupno</b>	<b>302.155,04</b>	<b>100,00%</b>

Fond je na dan 31.12.2018. godine imao sledeću strukturu ulaganja u hartije od vrijednosti:

<i>Oznaka HOV</i>	<i>Vrsta HOV</i>	<i>Naziv i sjedište izdavaoca</i>	<i>Naziv i sjedište ograničavanog tržišta na kome se trguje HOV</i>	<i>Broj HOV</i>	<i>Vrijednost na dan 31.12.2018. godine u KM</i>	<i>Učešće u imovini EPF na dan 31.12.2018. godine</i>
RSOD-O-A	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	6.538,00	2.445,22	0,81%
RSRS-O-A	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	2.666,00	1.293,01	0,43%
RSRS-O-B	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	5.420,00	2.612,44	0,86%
RSRS-O-C	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	5.000,00	2.391,75	0,79%
RSRS-O-D	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	15.266,00	8.793,22	2,91%
RSRS-O-E	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	9.700,00	6.448,42	2,13%

RSRS-O-F	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	24.200,00	16.008,30	5,30%
RSRS-O-G	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	35.150,00	23.023,29	7,62%
RSRS-O-H	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	10.000,00	7.320,00	2,42%
RSRS-O-I	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	27.210,00	22.383,27	7,41%
RSRS-O-J	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	34.662,00	31.299,79	10,36%
RSRS-O-K	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	64.550,00	58.642,58	19,41%
RSRS-O-L	dugoročne dužničke HOV-obveznice	Republika Srpska; Trg Republike Srpske 1,78 000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	39.674,00	35.332,24	11,69%
TLKM-R-A	obične akcije	Telekom Srpske a.d.; Vuka Karadžića 2, 78000 Banja Luka, RS, BiH	Banjalučka berza hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, Petra Kočića bb, 78000 Banja Luka, RS, BiH	9.664,00	8.021,12	2,65%

Fond da dan 31.12.2018. godine Fond je imao sledeće novčane depozite:

Naziv i sjedište banke	Iznos depozita u KM	Rok depozita	Datum oročenja	Učešće u imovini %
MF banka a.d. Aleja Svetog Save broj 61, 78000 Banja Luka, RS, BiH	10.000	13 mjeseci	10.10.2018.	3,31%
MF banka a.d. Aleja Svetog Save broj 61, 78000 Banja Luka, RS, BiH	10.000	13 mjeseci	06.12.2018.	3,31%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka, Jevrejska 69, 78000 Banja luka, RS, BiH	20.000	25 mjeseci	28.12.2018.	6,62%

Fond da dan 31.12.2018. godine nije imao ulaganja u nekretnine, niti je bilo ulaganja u nekretnine u toku 2018. godine.

## **Podaci o visini naknada i troškova**

### *1) Naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa*

Naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa iznosi 1,9% od vrijednosti izvršene uplate.

Obračunata naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa u 2018. godini je 4.209,31 KM ili 1,3931% vrednosti imovine fonda na dan 31.12.2018. godine

### *2) Naknada za upravljanje fondom Društvu za upravljanje za prethodnu godinu*

Naknada za upravljanje fondom Društvu za upravljanje za prethodnu godinu iznosi 2% godišnje od neto vrijednosti imovine Fonda.

Obračunata naknada za upravljanje Fondom u 2018. godini je 1.632,28 KM ili 0,54021% vrijednosti imovine Fonda na dan 31.12.2018. godine

### *3) Troškovi u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti, troškovi usluga kastodi banke i drugi troškovi za prethodnu godinu*

Troškovi usluga kastodi banke za 2018. godinu iznose 141,75 KM što čini 0,04691% vrijednosti imovine Fonda na dan 31.12.2018. godine.

Troškovi u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti iznose 920,78 KM ili 0,30474% vrijednosti imovine Fonda na dan 31.12.2018. godine.

Trasnakcioni troškovi (troškovi platnog prometa i drugi bankarski troškovi) u 2018. godini iznose 277 KM u toku 2018. godine (0,09167 % imovine fonda na dan 31.12.2018. godine).

### *4) Iznos naknade za upravljanje Fondom*

Naknada za upravljanje Fondom iznosi 2% od neto vrijednosti imovine Fonda za tekuću godinu.

### *5) Naknade za prenos računa Fonda u drugi dobrovoljni penzijski fond*

Prenos računa člana Fonda iz jednog u drugi fond kojim upravlja Društvo (za šta se naknada i ne obračunava) nije bilo.

Naknada za prenos računa člana Fonda na dobrovoljni penzijski fond koji organizuje i kojim upravlja drugo društvo za upravljanje (koja se obračunava prema stvarnim troškovima prenosa, ali ne više od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske) nije bilo.

## **PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA FONDA I DRUŠTVA**

### **Vrijeme, mjesto i mogući načini uplate penzijskih doprinosa**

Penzijski doprinos u Fond uplaćuje:

- fizičko lice – član Fonda ili drugo lice za račun fizičkog lica,
- organizator, u svoje ime i za račun zaposlenog, odnosno člana sindikata, u skladu sa penzijskim planom,
- poslodavac, u ime i za račun zaposlenog, u skladu sa Ugovorom o članstvu.

Uplata doprinosa vrši se bezgotovinski, ugovorenom dinamikom, a može se izvršiti putem administrativne zabrane, uplatnicom na svim mjestima ovlaštenim za obavljanje platnog prometa ili putem internet bankarstva.

Način uplate penzijskog doprinosa na individualni račun člana Fonda je izbor člana Fonda, odnosno obveznika uplate, koji može biti: trajni nalog, obustava od zarade odnosno administrativna zabrana, elektronskim nalogima, uplatom u poslovnica bankne, poštama i slično. Uplata se može vršiti svakog dana od 0 do 24 časa na račun Fonda u Nova banka a.d. Banja Luka (kastodi banka) broj 555-1000035288180. Uplaćeni penzijski doprinosi, kao i sredstva koja su penesena iz drugog fonda, dodaju se na stanje na individualnom računu člana Fonda, a broj investicionih jedinica po toj transakciji izračunava se kao decimalni broj (sa pet decimala) dobijen dijeljenjem iznosa transakcija sa vrijednošću investicione jedinice koja je obračunata na dan kada su uplaćeni doprinosi prispjeli na račun Fonda. Prestanak uplata penzijskih doprinosa od strane člana - obveznika uplate ne dovodi do prestanka članstva i raskida ugovora o članstvu i u tom slučaju član može da raspolaze svojim akumuliranim sredstvima kada se za to ispune zakonski uslovi.

Imovina Fonda u svojini je članova Fonda, srazmjerno njihovom udjelu, odvojena je od imovine Društva i ne može biti predmet prinudne naplate, zaloge, hipoteke, ne može se uključiti u likvidacionu ili stečajnu masu Društva, kastodi banke ili drugih lica, niti koristiti za izmirivanje obaveza člana Fonda i drugih lica prema trećim licima.

#### **MINIMALNI IZNOS PENZIJSKIH DOPRINOSA**

Minimalni iznos penzijskih doprinosa za uplatu u Fond je 10,00 KM. Uplata penzijskih doprinosa je dobrovoljna i ne obavezuje člana Fonda - obveznika uplate na određenu dinamiku uplata.

#### **Vrijeme i mjesto objavljivanja podataka o vrijednosti obračunskih jedinica, te način obračunavanja tih jedinica**

Društvo će svakog radnog dana preko svoje internet prezentacije objavljivati podatke o vrijednosti obračunskih jedinica. Investiciona jedinica predstavlja srazmjerni obračunski udio u ukupnoj neto imovini Fonda i mijenja se sa promjenom neto vrijednosti imovine Fonda. Ukupna vrijednost svih investicionih jedinica Fonda uvijek je jednaka neto vrijednosti imovine Fonda. Društvo je dužno da na individualnom računu člana Fonda svakodnevno evidentira broj i vrijednost investicionih jedinica za tog člana, kao i da svakodnevno vrši obračun broja investicionih jedinica i utvrđuje njihovu vrijednost. Društvo evidentira investicione jedinice na individualnom računu člana Fonda u formi elektronskog zapisa u informacionom sistemu Društva. Kretanje vrijednosti investicione jedinice je jedan od parametara uspješnosti poslovanja Fonda.

#### **Način obračuna investicione jedinice Fonda**

Obračun vrijednosti imovine Fonda vrši se svakodnevno. Dan vrednovanja imovine Fonda (t) jeste dan koji prethodi danu obračuna vrijednosti neto imovine Fonda (t+1). Neto vrijednost imovine Fonda jednaka je razlici vrijednosti imovine i obaveza Fonda na isti dan, odnosno proizvodu broja investicionih jedinica i vrijednosti investicione jedinice. Investiciona jedinica je srazmjerni obračunski udio u ukupnoj neto imovini Fonda. Početna vrijednost investicione jedinice iznosi 10,00 KM. Uplatom penzijskog doprinosa, član Fonda kupuje odgovarajući broj investicionih jedinica po vrijednosti investicione jedinice obračunate na dan vrednovanja.

#### **Način preračuna uplate i isplate u obračunske jedinice na individualnom računu člana Fonda u konvertibilne marke**

U momentu uplate, vrši se preračun u obračunske, investicione jedinice na individualnom računu člana Fonda. U momentu isplate, vrši se preračun investicionih jedinica u konvertibilne marke.

Član Fonda, kao sticalac investicione jedinice, ima pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima, pravo na srazmjernan dio prinosa od ulaganja, pravo na srazmjernan dio imovine u slučaju raspuštanja Fonda i druga prava u skladu sa Zakonom. Sticalac investicione jedinice nema pravo glasa po osnovu vlasništva nad investicionom jedinicom. Uplaćeni penzijski doprinosi pretvaraju se u obračunske jedinice na isti dan kada su uplaćeni, evidentiranjem jedinica na individualnom računu člana dobrovoljnog penzijskog fonda.

Uplate doprinosa i sredstava prenete iz drugog fonda prispjela na račun Fonda u kastodi banci do 24.00 časa preračunavaju se u investicione jedinice, odnosno konvertibilne marke, prema vrijednosti investicione jedinice koja je obračunata na dan vrednovanja. Sredstva koja se prenose drugom fondu, stvarni troškovi prenosa i isplaćena sredstva oduzimaju se od stanja na individualnom računu člana Fonda. Broj investicionih jedinica po toj transakciji izračunava se kao decimalni broj (sa pet decimala) dobijen djeljenjem vrijednosti transakcije sa vrijednošću investicione jedinice Fonda koja je obračunata na dan dostavljanja naloga za isplatu.

## **Uslovi za povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima i dinamika i način obračuna programiranih isplata**

Član Fonda stiče pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima sa navršenih 58 godina života, bez obzira na period akumuliranja sredstava, odnosno sa navršene 53 godine života i najmanje pet godina akumuliranja u kontinuitetu ili 60 mjesečnih uplata u periodu akumuliranja sredstava.

Izuzetno, pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima može se ostvariti i prije nego što se ostvari bilo koji uslov iz prethodnog stava:

- u slučaju vanrednih troškova liječenja, koji se ne isplaćuju u skladu sa propisima o obaveznim zdravstvenim osiguranjem na teret Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske,
- u slučaju trajne nesposobnosti za rad koja je je utvrđena u skladu sa propisima o obaveznom penzijskom i invalidskom osiguranju.

Povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima član Fonda mora početi najkasnije sa navršenih 70 godina života.

U slučaju smrti člana Fonda, i u periodu uplate i u periodu isplate, sredstva na njegovom računu prenose se licu koje je član imenovao Ugovorom o članstvu ili pristupnom izjavom, a ukoliko nije određeno lice za nasljeđivanje, postupa se u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju.

Akumulirana sredstva mogu se povući:

- jednokratnom isplatom - kod jednokratne isplate akumuliranih sredstava člana Fonda, na osnovu njegovog zahtjeva, Društvo vrši isplatu. Ukoliko je akumulirani iznos na računu člana Fonda manji od 2.000,00 KM, isplata je moguća samo putem jednokratne isplate;
- programiranom isplatom - najkraći period u kome je moguće ugovoriti programiranu isplatu je dvije godine. Rok za obračun i zaključenje ugovora o programiranoj isplati je 15 (petnaest) dana od dana podnošenja zahtjeva člana Fonda, a dinamika isplate vrši se u rokovima koji su utvrđeni ugovorom o programiranoj isplati. Programirana isplata vrši se na osnovu ugovora koji se zaključuje između člana Fonda i Društva. Dinamiku programirane isplate određuje član Fonda (u smislu da li želi jednom mjesečno, kvartalno, godišnje i sl.), kao i visine pojedinačnih programiranih isplata. U slučaju programiranih isplata, Društvo ima obavezu da preostala akumulirana sredstva vodi na individualnom računu, investira ih i pripisuje im ostvareni prinos sve dok se ne povuku cjelokupna akumulirana sredstva.
- kombinacijom ovih načina.

## **Osnovi za raskid ugovora o članstvu i prava i obaveze Društva i člana Fonda u slučaju raskida ugovora o članstvu**

- 1) Prenos računa u drugi dobrovoljni penzijski fond - Član Fonda može akumulirana sredstva na svom individualnom računu prenijeti u drugi fond, zahtjevom za prenos koji mu obezbjeđuje Društvo. Društvo je dužno da izvrši prenos sredstava sa računa, a za izvršenu transakciju naplati stvarne troškove prenosa.
- 2) Smrt člana Fonda - U tom slučaju, sav novac akumulisan na individualnom računu Fonda biće prenijet licu koje je član Fonda odredio, a ukoliko član Fonda nije odredio takvo lice, stanje na računu postaje deo njegove zaostavštine.
- 3) Povlačenje akumuliranih sredstava.

Za sve članove u Fondu važe isti zakonski uslovi u pogledu raskida ugovora o članstvu. Ako član Fonda prestane da uplaćuje doprinose, njegovo članstvo ne prestaje i on u tom slučaju nakon ispunjenja zakonskih uslova može da raspolaze svojim akumuliranim sredstvima. Član Fonda koji prestane da uplaćuje penzijski doprinos ne može po tom osnovu biti utužen.

Lice, član penzijskog plana u slučaju prestanka radnog odnosa zadržava status člana Fonda u koji je bivši poslodavac uplaćivao penzijske doprinose, članstvo se ne prekida, dotadašnje uplate se ne gube, individualni račun neće biti zatvoren, a Društvo nastavlja da investira i sredstva tog člana.

Ugovor o članstvu se redovno raskida:

- jednokratnom isplatom;



- prenosom sredstava sa individualnog računa u drugi fond, osim u slučaju prenosa dijela sredstava;
- u slučaju smrti člana Fonda - u tom slučaju, sredstva na računu člana Fonda se prenose u skladu sa podacima navedenim u ovom ugovoru ili na osnovu zakona o nasljeđivanju.

### **Podnošenje prigovora**

Sve prigovore na rad Društva, član Fonda može podnijeti lično ili preko svog punomoćnika, odnosno zastupnika u poslovnim prostorijama Društva, poštom na adresu Društva: Kralja Petra I Karađorđevića 109/III, telefaksom na broj: 051/492-825 ili elektronskim putem na e-mail adresu office@epf.ba.

Pismeni odgovor povodom prigovora Društvo dostavlja članu Fonda najkasnije u roku od 30 (trideset) dana, od dana prijema prigovora. Ukoliko postoje uslovi, Društvo će prigovor riješiti i člana Fonda obavijestiti i u roku kraćem od 30 (trideset) dana, i to:

1. prigovor koji je nastao usljed greške u radu zaposlenog i može se brzo riješiti,
2. prigovori koji se mogu riješiti u okviru Društva.

Prigovori za čije rješavanje je potrebno mišljenje drugih institucija (Agencije za osiguranje Republike Srpske, Ministarstva finansija, Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i dr.) može trajati i duže od 30 (trideset) dana, pri čemu je Društvo dužno da člana Fonda, do isteka roka od 30 (trideset) dana, obavijesti o preduzetim mjerama i o očekivanom roku za rješavanje prigovora.

### **Godišnje obavještavanje članova Fonda**

Društvo je dužno da jednom godišnje, a najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, dostavi svakom članu Fonda izvod sa stanjem na njegovom individualnom računu na posljednji dan prethodne godine, odnosno obavještenje o: datumima, iznosima i vrsti transakcija na individualnom računu, broju investicionih jedinica u vlasništvu člana Fonda i njihovoj pojedinačnoj vrijednosti u momentu uplate/isplate penzijskog doprinosa, naknadama za usluge isplaćenim sa računa člana Fonda i vrijednosti imovine Fonda na poslednji dan prethodne godine. Društvo je dužno da članu Fonda, na njegov zahtjev, dostavi obavještenje u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja zahtjeva.

### **PODACI O DRUŠTVU ZA UPRAVLJANJE**

Društvo koje upravlja Fondom je Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ul. Kralja Petra I Karađorđevića 109/III. Matični broj Društva je 11157319, a JIB je 4404186440003.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je dana 30.05.2017. godine Društvu izdala dozvolu za rad - obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Rješenjem broj: 4.05-559-1/17.

Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci dana 09.06.2017. godine pod brojem: 057-0-Reg-17-001064.

Osnovna djelatnost Društva je organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima, šifra djelatnosti je 66.30 - upravljanje fondovima.

Društvo je upisano u Registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti RS pod brojem: 09-904-51/17 od 20.06.2017. godine. Akcije Društva registrovane su kod Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka pod brojem: 01-8248/17 od 27.06.2017. godine, oznaka hartije: DEPD-R-A.

Visina osnovnog kapitala Društva je 4.400.000,00 KM.

Društvo trenutno ne upravlja sa drugim dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Nezavisni revizor koji vrši eksternu reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu je Deloitte d.o.o. Banja Luka.

Uvid u opšte akte i finansijske izvještaje Društva se može izvršiti svakim radnim danom u prostorijama Društva u vremenu 09:00-12:00 časova, kao i uvidom na internet prezentaciji Društva [www.epf.ba](http://www.epf.ba).

## **Akcionari Društva**

Osnovni kapital Društva iznosi 4.400.000,00 KM.

Ukupni kapital Društva na dan 31.12.2018. godine iznosi 3.518.496,85KM

Podaci o akcionarima Društva su:

1. SKUPNA POKOJNINSKA DRUŽBA D.D. LJUBLJANA, sa sjedištem Dunajska cesta 22, Ljubljana, Republika Slovenija, sa vlasničkim učešćem od 34% u osnovnom kapitalu Društva;
2. PENZIJSKI REZERVNI FOND REPUBLIKE SRPSKE A.D. BANJA LUKA, sa sjedištem u ulici Bana Milosavljevića broj 8, Banja Luka, sa vlasničkim učešćem od 33% u osnovnom kapitalu Društva,
3. EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ, međunarodna organizacija osnovana sporazumom čije sjedište je u One Exchange Square, London EC2A 2JNm Ujedinjeno Kraljevstvo („EBRD“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva i
4. FOND ZA RAZVOJ PREDUZEĆA, SICAV-SIF u formi société anonyme, osnovan u skladu sa zakonima Velikog Vojvodstva Luksemburga („ENEF“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva.

## **Upravni odbor Društva**

Upravni odbor Društva nadležan je za odlučivanje o pitanjima koja se odnose na:

- upravljanje razvojem Društva i strategijom i nadziranjem Izvršnog odbora i administracije Društva,
- utvrđivanje ili odobravanje poslovnog plana Društva,
- usvajanje šestomjesečnih finansijskih izvještaja Društva.
- sazivanje sjednice Skupštine akcionara i utvrđivanje prijedloga dnevnog reda,
- davanje i opozivanje prokure,
- utvrđivanje prijedloga odluka Skupštine akcionara i kontrolu njihovog sprovođenja,
- donošenje odluka o drugim pitanjima u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom ili Statutom Društva.

## **Članovi Upravnog odbora**

### *Aljoša Uršič- Predsjednik Upravnog odbora*

Zvanje diplomirani ekonomista stiče na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Mariboru 1977. godine.

U toku višedecenijske karijere obavljao je niz rukovodećih poslova (načelnik za privredu opštine Nova Gorica, član uprave LB Komercijalne banke Nova Gorica, predsjednik uprave preduzeća Vozila-Gorica Tovarna, direktor bankarskog preduzeća FININVEST Nova Gorica u vlasništvu LB Komercijalne banke Nova Gorica, direktor podružnice NLB Nova Gorica, izvršni direktor NLB dd (oblast Trst, Koper, Nova Gorica).

Od 2001. godine se nalazi na mjestu predsjednika uprave Skupna pokojninska družba d.d. Ljubljana, koje je najveće i vodeće društvo za penzijsko osiguranje u Sloveniji sa tržišnim učešćem preko 20%, i koje upravlja imovinom koja danas iznosi oko 230 miliona EUR.

Saglasnost na izbor za člana Upravnog odbora Društva, Agencija za osiguranje Republike Srpske je dala dana 30.05.2017. godine Rješenjem broj: 4.05-559-1-3-17.

### *Miloš Grujić- član Upravnog odbora*

Miloš Grujić je nakon završenog Ekonomskog fakulteta u Banjoj Luci počeo raditi u Društvu za upravljanje investicionim fondovima „Advantis kapital menadžment“ kao finansijski analitičar, a kasnije kao investicioni menadžer. Od 2011. godine radio u brokersko-dilerskom društvu „Advantis broker“ kao finansijski analitičar. Magistrirao je 2016. godine na Ekonomskom fakultetu u Banjoj Luci. U toku je izrada doktorske disertacije na Ekonomskom fakultetu u Banjoj Luci, na temu „Ulaganje u kreditne derivate s ciljem smanjenja kreditnog rizika na tržištima u razvoju“. Posjeduje licencu Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske za obavljanje poslova investicionog menadžera (od 2008.). Autor je i koautor 30 stručnih i naučnih radova i dvije knjige na temu finansijskih tržišta. Objavio više od sto kolumni i članaka

vezanih za ekonomske analize, finansijske izvještaje i finansijska tržišta u dnevnim novinama i magazinima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Od aprila 2014. do jula 2018. bio je član Nadzornog odbora Društva za upravljanje Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske. Od novembra 2015. posjeduje licencu za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka ekonomske struke. Od 2013. zaposlen u Narodnoj skupštini Republike Srpske. Radio je na radnom mjestu koordinator međunarodnih aktivnosti i sekretar odbora za reviziju. Od 2001. član Centra za međunarodne odnose u Banja Luci. Od 2011. član Udruženja ekonomista Republike Srpske – SWOT. Od decembra 2010. je član nadzornog odbora rukometnog kluba „Borac“. Od juna 2010. do jula 2012. bio je predsjednik odbora za reviziju „Fratello Trade“ a.d. Banja Luka - prve privatne firme koja ja uvrštena na berzu u BiH. Od jula 2016. je član think-tank organizacije „East West Bridge“. Aktivno govori engleski jezik. Oženjen, otac jednog djeteta.

Saglasnost na izbor za člana Upravnog odbora Društva, Agencija za osiguranje Republike Srpske je dala dana 10.09.2018. godine Rješenjem broj: 05-563-2/18

#### *Aleksandra Vukosavljević- član Upravnog odbora*

Aleksandra Vukosavljević je senior bankar u Evropskoj banci za obnovu i razvoj u sektoru finansijskih institucija za zapadni Balkan u kancelariji u Beogradu i angažovana je, prvenstveno, kao koordinator EBRD investicija u finansijski sektor u Srbiji od 2012. godine.

Aleksandra Vukosavljević ima preko 15 godina iskustva u bankarskom i finansijskom sektoru. Prije dolaska u EBRD, radila je u PricewaterhouseCoopers (2004.-2006.), gdje je učestvovala u mnogim značajnim merdžerima i akvizicijama, revizijama i forenzičkim revizijama u finansijskom sektoru na zapadnom Balkanu.

Takođe, bila je na čelu sektora za investiciono bankarstvo i istraživanja u Raiffeisen banci a.d. Srbija (2006.-2012.), gdje je bila aktivno uključena u proces donošenja odluka u postupcima plasiranja imovine banke i upravljanja aktivom podružnica (članica investicionih odbora u dobrovoljnom penzionom i investicionom fondu).

Državljanica Srbije, diplomirala je 2004. godine na Univerzitetu u Beogradu, na Fakultetu organizacionih nauka. Završila je Program za razvoj menadžmenta Raiffeisen bankarske grupacije iz Austrije. Član je Udruženja ovlašćenih računovođa u Velikoj Britaniji (sa licencom ACCA od 2016. godine) i Portfolio Menadžer licenciran od strane Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije 2007. godine.

Saglasnost na izbor za člana Upravnog odbora Društva, Agencija za osiguranje Republike Srpske je dala dana 30.05.2017. godine Rješenjem broj: 4.05-559-1-5-17.

#### **Izvršni odbor Društva**

- organizuje i vodi poslove i odgovoran je za donošenje i izvršavanje svih odluka iz svoje nadležnosti,
- zastupa Društvo i vodi poslovanje Društva u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom,
- stara se i odgovara za zakonitost rada Društva,
- zaključuje ugovore u ime Društva,
- predlaže poslovnu politiku,
- kvartalno izvještava Upravni odbor o svom radu,
- odlučuje o prijemu radnika i prestanku radnog odnosa u skladu sa opštim aktom Društva i zakonom, i
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i opštim aktima Društva.

#### **Članovi Izvršnog odbora**

##### *Tomaž Završnik, Član izvršnog odbora- direktor*

Zvanje diplomirani ekonomista je stekao 2007. godine na Visokoj školi za upravljanje i poslovanje, Novo Mesto (Slovenija), a 2009. godine, pri istoj instituciji, postaje magistar ekonomskih i poslovnih nauka. Profesionalnu karijeru je započeo 1999. godine kao pripravnik u Banci Celje d.d., dok 2002. godine prelazi na poziciju rukovodioca marketinga u preduzeću Nastop d.o.o. Ljubljana. Od januara 2003. godine

profesionalnu karijeru razvija u okviru Skupna pokojninska družba d.d. Ljubljana, gdje je obavljao poslove rukovodioca okružnog marketinga (2003.-2009.), rukovodioca projekata (2009.-2013.) i pomoćnika uprave do 2017. godine, te stekao ogromno iskustvo u vezi sa razvojem i marketingom proizvoda dobrovoljnog penzijskog osiguranja.

Rođen 1976. godine u Celju, Slovenija. Oženjen, otac jednog deteta.

Odlukom Skupštine akcionara Društva, dana 06.04.2017. godine imenovan je za člana Izvršnog odbora - direktora Društva.

Saglasnost na izbor za direktora/člana Izvršnog odbora Društva, Agencija za osiguranje Republike Srpske je dala dana 30.05.2017. godine Rješenjem broj: 4.05-559-1-6-17.

*Gordana Drobnjak, Član izvršnog odbora- izvršni direktor*

Gordana Drobnjak je diplomirani ekonomista (Ekonomski fakultet 2006., smjer finansije, bankarstvo i osiguranje, Univerziteta u Beogradu, prosjek 9,33). Maja 2015. Godine, u Beogradu je završila MBA - Master of Business Administration/Cardiff Metropolitan University.

Od 2012. godine poseduje zvanje CFA - Chartered Financial Analyst. Licencu za obavljanje poslova investicionog menadžera od Komisije za hartije od vrijednosti RS je stekla 2007. godine. Zvanje ovlaštenog računovođe Saveza računovođa i revizora Republike Srpske je stekla 2015. godine. Trenutno je u postupku sticanja zvanja ovlaštenog revizora Saveza računovođa i revizora Republike Srpske.

Profesionalnu karijeru započela je 2007. godine u Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka na kastodi i brokerskim poslovima. Godine 2008. prelazi u Hypo Alpe-Adria Bank a.d. Banja Luka u Odjel investicionog bankarstva, na mesto voditelja pododjela „*corporate finance*“. Od septembra 2010. do januara 2011. godine je radila na poziciji Višeg analitičara u Odjelu glavnog ekonomste Hypo Alpe-Adria Bank a.d. Banja Luka.

Od januara 2011. godine je obavljala dužnost člana Uprave - Izvršnog direktora za računovodstvo, opšte poslove i razvoj u Društvu za upravljanje PREF-om.

Bila je član u više nadzornih i odbora za reviziju preduzeća i investicionih fondova koja imaju emitovane akcije na Banjalučkoj berzi, kao i član Komisije za kotaciju Banjalučke berze u periodu 2009.-2014. godine. Rođena 1983. godine u Čačku, Srbija. Udata, majka troje dece.

Odlukom Skupštine akcionara Društva, dana 06.04.2017. godine je imenovana za člana Izvršnog odbora - izvršnog direktora u Društvu.

Saglasnost na izbor za izvršnog direktora/člana Izvršnog odbora Društva, Agencija za osiguranje Republike Srpske je dala dana 30.05.2017. godine Rješenjem broj: 4.05-559-1-7-17.

#### **Kontakt Društva**

telefon: 051/492-824

faks: 051/492-825

adresa: Kralja Petra I Karađorđevića 109/III

internet adresa: [www.epf.ba](http://www.epf.ba)

email: [office@epf.ba](mailto:office@epf.ba)

besplatna info linija: 0800 50 110

#### **POSLOVNO IME I SJEDIŠTE REVIZORA KOJI VRŠI EKSTERNU REVIZIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA I KVALIFIKACIJA MIŠLJENJA REVIZORA ZA POSLJEDNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ DRUŠTVA**

Nezavisni revizor finansijskih izvještaja Društva za 2018. godinu je Deloitte d.o.o. Banja Luka. Isti je dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Društva za 2018. godinu, te će revizorski Izvještaj u cjelini biti dostupan na internet stranici Društva za upravljanje.

## IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d.  
Banja Luka

### *Mišljenje*

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 3 do 27) Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

### *Osnove za mišljenje*

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje

### *Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijsko izvještaje*

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za one interne kontrole za koje rukovodstvo odredi da su neophodne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo ili namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

### *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

(nastavlja se)

## IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d.  
Banja Luka (nastavak)

### *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)*

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva.
- Vršimo ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezanu objelodanivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je gospodin Mirko Ilić, Ovlašćeni revizor.

Banja Luka, 12. mart 2019. godine



Mirko Ilić  
Partner  
Ovlašćeni revizor



## **PODACI O POSLOVNOM IMENU I SJEDIŠTU KASTODI BANKE**

Nova banka AD Banja Luka

Kralja Alfonsa XIII 37 a

78 000 Banja Luka

Telefon: 051/333-390

e-mail: [custody@novabanka.com](mailto:custody@novabanka.com).

Pravila poslovanja kastodi banke:

[https://www.novabanka.com/Nova-Banka/152/Kastodi-banka.shtml/nav\\_start=](https://www.novabanka.com/Nova-Banka/152/Kastodi-banka.shtml/nav_start=)

Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti RS broj 01-UP-051-606/13, Nova banka a.d. Banja Luka je dobila dozvolu za obavljanje djelatnosti kastodi banke.

## **OSTALE BITNE INFORMACIJE**

Nadzorni organ Društva je Agencija za osiguranje Republike Srpske: <http://www.azors.rs.ba>.

Društvo nema, niti je angažovalo posrednike – ni pravna ni fizička lica, te nema namjeru tako nešto raditi ni u budućnosti.

Prospekt Fonda je dokument koji potencijalnom članu Fonda pruža sve neophodne informacije na osnovu kojih zainteresovana lica mogu steći jasnu predstavu o Fondu i donijeti razboritu odluku o učlanjenju u Fond.

## **DATUM IZDAVANJA PROSPEKTA**

Upravni odbor Društva usvojio je ovaj Prospekt dana 10.04.2019 godine.

Datum rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju saglasnosti na prospekt je 08.04.2019.godine broj:05-565-1/19.

Društvo će u roku od sedam dana od dana dobijanja prethodne saglasnosti od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske objaviti skraćeni prospekt u dnevnom listu „Glas Srpske“, a ovaj prospekt će objaviti na svojoj internet prezentaciji [www.epf.ba](http://www.epf.ba).

Broj: UO-XVI-2/19

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA**

Datum: 10.04.2019. godine

**Aljoša Uršič**

Izjava članova Upravnog odbora i direktora Društva:

„Prema našim uvjerenjima i u skladu s našim spoznajama i podacima kojima raspolažemo, izjavljujemo da svi podaci iz ovog prospekta čine cjelovit, tačan i istinit prikaz informacija na osnovu kojih postojeći i budući članovi fonda mogu stvoriti potpun stav o fondu, te donijeti odluku o uplati doprinosa, a posebno o rizicima povezanim sa prirodom fonda i njegovog ulaganja“.

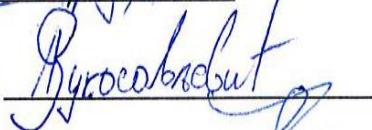
Aljoša Uršič, predsjednik Upravnog odbora



Miloš Grujić, član Upravnog odbora



Aleksandra Vukosavljević, član Upravnog odbora



Tomaž Završnik, direktor, predsjednik Izvršnog odbora



Gordana Drobnjak, izvršni direktor, član Izvršnog odbora

